

Teme: Direktor TZ Mali Lošinj, Turistička zajednica

Lošinj među 100 najboljih priča održivog turizma: priznanje za projekt Sigurno kampiranje u park-šumi Čikat

Lošinj – Otok vitalnosti još je jednom visoko podigao ljestvicu održivog upravljanja turizmom: projekt kampa Čikat „Sigurno kampiranje“ (Jadranka kampovi / Jadranka turizam d.o.o.) uvršten je među najbolje svjetske prakse u sklopu inicijative Green Destinations Top 100 Stories. Priznanje je potvrđeno za vrijeme međunarodne konferencije Green Destinations Global 2025 održane u Montpellieru od 28. do 30. rujna, na kojoj su stručnjaci iz cijeloga svijeta raspravljali o otpornosti destinacija, upravljanju prirodnim resursima i zdravlju lokalnih zajednica. U ime destinacije nagradu su preuzeli Dalibor Cvitković, direktor Turističke zajednice Grada Malog Lošinja, te Petar Krnić, direktor marketinga Jadranka kampova.

Riječ je o dugoročnom programu koji park-šumu Čikat – zelena pluća otoka – promatra kao strateški resurs i živi ekosustav, a ne tek kao „kulisu“ turizma. Projekt „Revitalising and Conserving the Čikat Forest Park for a More Resilient and Healthy Tourism Future“ u krovne ciljeve utkao je procjenu zdravstvenog stanja drveća, plansku njegu i obnovu šume, smanjenje rizika od loma i požara, edukaciju osoblja i gostiju te uključivanje posjetitelja kroz donatorske aktivnosti. U praksi to znači da se svako stablo promatra individualno, da se rizične jedinice sanitarno uklanjaju ili stabiliziraju, a da se na njihovo mjesto ciljano sade otpornije vrste poput pinije (*Pinus pinea*) koje bolje podnose obalne uvjete i klimatske ekstreme.

Lošinjski zeleni pojas nastao je na prijelazu iz 19. u 20. stoljeće, zahvaljujući viziji prirodoslovca i pedagoga Ambroza Haračića, čiji su meteorološki uvidi i botanička istraživanja potaknuli proglašenje Malog Lošinja klimatskim lječilištem. Upravo se na toj tradiciji danas gradi suvremeni model upravljanja prirodnom baštinom: Čikat se njeguje kao kulturni krajolik i klimatoterapijsko okruženje, ali i kao dragocjen stanišni mozaik koji štiti tlo, ublažava udare bure i maestrala, filtrira zrak te ljeti snižava temperaturu okoliša za nekoliko stupnjeva. Za putnike i rezidente, šetnice kroz borove krošnje nisu samo atrakcija, nego i zdravstveni resurs; za gospodarstvo, pak, to je konkurentna prednost koja destinaciju pozicionira više i duže od jedne sezone.

Posjet Lošinju nudi bogat doživljaj prirode i komfora, a planiranje putovanja olakšava pregled smještaja u Malom Lošinju i smještaja na Lošinju. Gosti koji biraju kamping u srcu šume, a žele i brzu vezu do urbanih sadržaja, često se odlučuju upravo za područje Čikata, na korak od mora i nekoliko minuta šetnje od povijesne jezgre. Za odabir odmora u bilo kojem dijelu otoka preporučujemo i dodatne mogućnosti kroz naš pregled smještaja na Lošinju.

U središtu projekta je stručno upravljanje rizikom i regeneracija šume. Tim arborikulturista i urbanih šumara proveo je sustavnu inventarizaciju gotovo 5.300 stabala, koristeći međunarodno priznate metodologije vizualne prosudbe i procjene rizika (VTA, SIA, TRAQ). Na temelju nalaza nastao je višegodišnji plan koji po etapama definira: preventivnu njegu krošanja, sanitarne zahvate, uklanjanje nestabilnih jedinki, pilot-projekte stabilizacije, kontrolu gljivičnih i abiotičkih oštećenja te ciljanu sadnju. Time se istodobno podiže sigurnost posjetitelja, smanjuje vjerojatnost incidenata tijekom jakih vjetrova te dugoročno jača ekološka otpornost cijelog sustava.

Model je posebno zanimljiv jer spaja znanost, operativu i edukaciju. Zaposlenici prolaze treninge iz hortikulture,

arborikulturnih tehnika i prepoznavanja stresnih signala na drveću. Gosti se pak uključuju kroz radionice i akcije sadnje, tematske šetnje i interpretacijske točke. Program „Usvojite bor“ omogućuje posjetiteljima da donacijom financiraju sadnju konkretne mladice te dobiju personalizirani certifikat i pločicu s imenom kraj posađenog stabla – diskretni potpis dobrotvora postaje emotivna spona s destinacijom i razlog povratka na isto mjesto kroz godine.

Šuma se mijenja iz sezone u sezonu i iz desetljeća u desetljeće. Zato projekt ne završava sadnjom, nego propisuje ponovljene zdravstvene i statičke procjene u ciklusu od 4 do 5 godina. Svaka nova analiza nadograđuje arhivu podataka, a rezultati služe za fino podešavanje mjera njege: negdje će se krošnje rasteretiti, drugdje će se dopuniti podmladak, a ponegdje će se translocirati autohotone vrste koje su pokazale veću otpornost na sušu i toplinske valove. Na taj način šuma Čikat postaje „učenje kroz rad“ – živi laboratorij koji kontinuirano oplemenjuje praksu upravljanja.

Za one koji planiraju boravak bliže zelenim zonama preporučujemo da prije dolaska pregledaju dostupne kapacitete smještaja u Malom Lošinj u i smještaja na Lošinj kako bi lakše uskladili željenu lokaciju, sezonu i budžet. Pritom je kamp Čikat, zahvaljujući poziciji unutar park-šume i razvijenoj infrastrukturi, često prvi izbor ljubitelja prirode i obitelji s djecom.

Uprava Jadranka kampova naglašava kako je sigurnost korisnika prostora – od pješačkih staza, preko parcela do dječjih igrališta – temeljna odrednica Sigurnog kampiranja. Sustav inspekcija i sanacija planira se u periodima manje opterećenosti, a zahvati se izvode uz stalnu kontrolu utjecaja na staništa ptica, kukaca i podzemne mikroflore. Time se postiže ono što se često smatra teško spojivim: maksimalna sigurnost bez narušavanja prirodnog ugođaja i krajobrazne estetike.

U sklopu projekta prije nekoliko godina postignuta su i međunarodna priznanja za inovativan pristup upravljanju kampom i korisničkom iskustvu. Riječ je o nagradama u domeni kamping industrije koje su dodatno potvrdile smjer investiranja u održivost, digitalizaciju i edukaciju. Takva priznanja služe kao svojevrsan peer review – potvrda struke da uvedene prakse imaju mjerljiv učinak na sigurnost i kvalitetu boravka.

Park-šuma Čikat nije izolirani „projekt kampa“, nego je – povijesno i funkcionalno – okosnica atraktivnosti Lošinja. Borova krošnja stvara mikroklimu pogodnu za aktivni boravak na otvorenom tijekom cijele godine; sustav šetnica povezuje more, uvale, vidikovce i urbane zone; mirisi smilja, borovice i mora dio su identiteta „Otoka vitalnosti“. Programi poput „Sigurnog kampiranja“ samo su vidljiviji aspekt šire filozofije: turizam i priroda nisu suprotstavljeni ciljevi, nego međusobno ovisni sustavi koji, dobro vođeni, jedan drugome podižu vrijednost.

Planirate li dolazak, korisno je unaprijed rezervirati smještaj u Malom Lošinj ili razmotriti cijeli spektar smještaja na Lošinj, s obzirom na to da vršne ljetne i jesenske terminae prate brojni događaji na otvorenom, nautički programi i manifestacije posvećene zdravlju, sportu i gastronomiji.

Ovogodišnja konferencija Green Destinations Global 2025 održala se u francuskom Montpellieru od 28. do 30. rujna, s programom koji je uključivao sektorske rasprave, terenske obilaske i svečanu Top 100 ceremoniju 29. rujna. Događanje je okupilo nekoliko stotina stručnjaka iz javnog i privatnog sektora: menadžere destinacija, konzultante, istraživače, predstavnike međunarodnih mreža i turističkih organizacija. Za Lošinj je to bila prilika dodatno prezentirati modele suradnje lokalne zajednice, komunalnih poduzeća i turističkog gospodarstva, kao i ispričati priču o regenerativnim učincima zelenih koridora na kvalitetu života stanovnika.

Važno je istaknuti da se premijerom i pregledom najboljih praksi šalje poruka čitavom sektoru: od malih gradova i otoka do velikih metropola, održivost nije marketinška etiketa, nego infrastrukturna odluka i operativna disciplina. Standardi procjene, poput onih koje je koristio kamp Čikat u suradnji s arborikulturstima (VTA, SIA, TRAQ), osiguravaju usporedivost i transfer znanja između destinacija. Tako se iskustva s Lošinja mogu prilagođeno primijeniti na druge mediteranske, ali i kontinentalne šumske parkove u turističkim zonama.

Osim tehničkih aspekata, projekt „Sigurno kampiranje“ prednost daje ljudima. Gosti sudjeluju u akcijama sadnje, čime se gradi emotivna veza sa šumom i destinacijom. Obiteljski programi otkrivaju djeci kako nastaje tlo, što znači

„stres za biljku“, kako se mjeri stabilnost stabla i zašto su podzemne gljive ključne za zdravlje korijena. Takav pristup destigmatizira zahvate uklanjanja bolesnih stabala – umjesto da ih se doživljava kao „gubitak“, zajednica razumije da su to zahvati sigurnosti i preduvjet obnove.

Dodatno, edukativne table i digitalne platforme objašnjavaju odluke: zašto je ponegdje rađena proreda, gdje je posađena pinija umjesto drugog bora, koje su lokacije kritične zbog vjetroloma, kako funkcioniraju pojasevi zaštite od požara. Transparentnost je ovdje ključna riječ – jer iz nje proizlaze povjerenje i partnerstvo s lokalnim dionicima, a to je ono što međunarodne ocjenjivačke komisije prepoznaju i nagrađuju.

Ambroz Haračić, lošinjski prirodoslovac čiji je rad još krajem 19. stoljeća dao temelje klimatskom lječilištu, neizostavno je polazište pri svakoj priči o Čikatu. Njegove dugogodišnje meteorološke serije, opažanja vjetrova i vlage te bilježenje fenoloških faza pokazala su kako se prirodna dinamika otoka može staviti u službu zdravlja i odmora. Današnje prakse arborikulture i urbanog šumarstva naslanjaju se na tu tradiciju, ali je nadograđuju suvremenim mjernim uređajima, geolokacijskim bazama podataka, termografijom i metodama procjene rizika koje uvažavaju i klimatske ekstreme.

Upravo zato Lošinj u svojim strateškim planovima razvoj turizma veže uz održivost ekosustava i otpornost na klimatske promjene. Šuma je prirodni klima-uređaj; uređene staze rasterećuju tlo i usmjeravaju kretanje; interpretacija baštine potiče odgovorno ponašanje posjetitelja. Svaki od tih segmenata utkan je u „Sigurno kampiranje“ – projekt koji objedinjuje dnevne operativne zadatke i višegodišnju viziju.

Odabir pinije kao jedne od temeljnih vrsta za obnovu nije estetska slučajnost. Ta je vrsta prilagođena obalnom vjetru i suši, ima duboki korijenov sustav, a krošnja stvara gustu sjenu koja ljeti bitno snižava temperaturu podloge. Osim što je fotogenična, pinija dobro podnosi urbane uvjete kampova – blizinu staza, povremeno zbijanje tla i kontakt s posjetiteljima. U kombinaciji s drugim autohtonim i otpornim vrstama stvara se polikulturalna šuma koja nije „monokultura rizika“, nego raznolik sustav otporniji na bolesti i ekstremne vremenske prilike.

Za posjetitelje koji žele boraviti upravo u blizini novih sadnica ili u dubokoj hladovini postojećih krošnja, preporučujemo pregled smještaja u Malom Lošinju i dostupnih opcija smještaja na Lošinju – raspoloživost parcela i mobilnih kućica varira ovisno o sezoni i događanjima.

Na destinacijama koje žive od „sunca i mora“, dodana vrijednost često dolazi iz „treće dimenzije“ – sjene i zelenila. Njega i obnova šuma stvaraju dugoročnu isplativost: gosti duže borave na otvorenom, biraju aktivnosti izvan klimatiziranih prostora, manje opterećuju zdravstveni sustav te stvaraju veću potrošnju u lokalnim biznisima zbog produženih dnevnih boravaka. Istodobno se smanjuju troškovi vezani uz štete od oluja i visokih temperatura. U toj računici, ulaganje u arborikulturu i edukaciju nije trošak, nego osiguranje i razvojna polica.

Takva filozofija prepoznata je i na razini nacionalnih politika koje posljednjih godina snažnije potiču projekte s mjerljivim ekološkim i društvenim učinkom. U praksi, to znači više bodova za zelene investicije, bolje uvjete za povlačenje sredstava i – važnije od svega – jasne smjernice koje olakšavaju donošenje odluka u destinacijama.

Program Green Destinations Top 100 Stories godišnje okuplja primjere održivog upravljanja iz cijeloga svijeta. Prakse se ocjenjuju po kriterijima učinkovitosti, inovativnosti i prenosivosti. Činjenica da je lošinjska priča ušla među 100 najboljih potvrđuje da je model „Sigurnog kampiranja“ dovoljno robustan da izdrži usporedbu sa sličnim inicijativama u nacionalnim parkovima, gradskim šumama i turističkim zonama na svim kontinentima. Uz Lošinj, Hrvatska i ove godine ima niz destinacija koje su se istaknule upravljanjem zaštićenim područjima, interpretacijom prirodne baštine i uključivanjem lokalnih zajednica.

Za čitatelje koji planiraju posjet i žele ostati u blizini interpretacijskih staza i edukativnih punktova u Čikatu, najjednostavnije je potražiti odgovarajuću opciju preko izbora smještaja na Lošinju ili ciljano pregledati smještaj u Malom Lošinju, ovisno o preferenci prema gradskoj jezgri, plažama ili boravku unutar zelenih zona.

Upravitelji kampova ističu da su posjetitelji sve informiraniji: traže hlad, staze bez prepreka, jasne protupožarne

putove i informacije o sigurnosti. U posljednjih nekoliko godina poraslo je zanimanje za volontiranja u prirodi, posebice obiteljska i školska. U tom kontekstu, „Sigurno kampiranje“ nudi sadržaje koji se lako prilagođavaju dobi i interesima: od jednostavnih radionica o prepoznavanju tragova životinja do naprednih obilazaka sa stručnjacima tijekom kojih se uči kako se mjeri mehanička stabilnost stabla, gdje je potrebna rasterećenja krošnje i kako se interpretiraju znakovi truleži.

Istodobno, destinacija koristi priliku da gostima približi priče o zdravstvenim učincima šetnje u borovoj šumi, povijesti lječilišnog turizma i znanstvenoj baštini Lošinja. To je narativ koji podigne vrijednost svakog sata provedenog na otoku – sjećanje na mirise i teksture šume postaje jednako važno kao i kupanje ili gastronomija.

Jedna od već prepoznatih inovacija lošinjskog kampinga je i digitalizacija posjetiteljskog iskustva: interaktivne karte, online booking sustavi i jasne informacije o pravilima ponašanja u šumskom okruženju. Kroz sezonske obavijesti i „zelene protokole“ gosti su pravodobno upoznati s radovima, privremenim zatvaranjima staza ili preventivnim mjerama u razdobljima ekstremne suše. Takva transparentnost smanjuje nesporazume, podiže osjećaj povjerenja i omogućuje da se nužni sigurnosni zahvati izvedu uz minimalno ometanje doživljaja odmora.

U kontekstu šireg sektora, Lošinj i kamp Čikat potvrđuju da se standardi poput VTA, SIA i TRAQ mogu uspješno ugraditi u „turistički jezik“ – umjesto da ostanu žargon struke, oni se prevode u razumljive poruke za široku publiku: što je test stabilnosti, što znači sanitarna sječa i zašto se ne uklanja svako staro stablo, nego se prvo procjenjuje njegova biološka i krajobrazna vrijednost.

Koristite označene staze i poštujte privremene zabrane kretanja tijekom zahvata njege.

Ne ostavljajte otpad u šumi; koristite postavljene koševе i reciklažna mjesta.

Pridržavajte se protupožarnih mjera i u sezoni visokog rizika izbjegavajte svaku otvorenu vatru.

Informirajte djecu o pravilima ponašanja u šumi – edukativne table i punktovi osmišljeni su kako bi pomogli upravo u tome.

Razmislite o sudjelovanju u programu „Usvojite bor“ i doprinesite obnovi šume donacijom. Kada planirate svoj boravak, pregledajte smještaj u Malom Lošinju i dostupne kapacitete smještaja na Lošinju. Želite li biti tik do šumskih staza i uvala Čikata, pravodobna rezervacija povećava izbor parcela i mobilnih kućica te olakšava odabir sjene ili blizine mora.

„Sigurno kampiranje“ na Čikatu koncipirano je kao kontinuirani proces – plan, mjerenja, intervencije, edukacija, pa opet mjerenja i prilagodbe. Upravo takav ritam donosi učinke koji se vide i na šumskom pokrovu i u kvaliteti doživljaja. Svaka sljedeća sezona postaje prilika da se provjeri što je uspjelo, što treba mijenjati i kako prenijeti iskustvo na druge zone otoka. Lošinj se tako učvršćuje u ulozi vodeće hrvatske destinacije koja održivost ne tretira kao niz izoliranih projekata, nego kao svakodnevnu praksu u kojoj sudjeluju i stanovnici i gosti.

Za kraj praktično: planirate li posjet Lošinju uz naglasak na boravak u prirodi, svakako provjerite smještaj u Malom Lošinju te cjelokupan asortiman smještaja na Lošinju. Za dodatne informacije o globalnim standardima i konferencijama posvećenima održivom turizmu korisno je pratiti međunarodne platforme i programe, uključujući i one posvećene razmjeni dobrih praksi, razvoju kriterija i predstavljanju najuspješnijih priča s terena. U slučaju Lošinja, priča o Čikatu najbolje se razumije na licu mjesta – pod krošnjama, uz mirise smole i šuma valova – gdje održivost prestaje biti apstraktan pojam i postaje dio svakog koraka.

Napomena uredništva: Svečana dodjela priznanja u sklopu Top 100 programa održana je 29. rujna 2025., u okviru prvog konferencijskog dana. Izjave predstavnika destinacije i uprave kampa naglašavaju da će se cikličke provjere zdravstvenog stanja šume nastaviti, a sve aktivnosti ostaju javno komunicirane putem edukativnih sadržaja i obavijesti na licu mjesta.

Čitateljima koji žele iskusiti park-šumu Čikat i širi lošinjski arhipelag preporučujemo da pri planiranju provjere smještaj u Malom Lošinju i raspoložive opcije smještaja na Lošinju, osobito za termine u kasnoj jeseni i proljeću kada su uvjeti za šetnje i boravak na otvorenom najpovoljniji.

Korisne poveznice za dodatno informiranje: službeni program konferencije i pregled standarda (otvaraju se u novom prozoru)

Green Destinations Global 2025 – Montpellier, 28.–30. rujna

Program konferencije – raspored i tematski okviri

Top 100 Stories – o programu i kriterijima

Ambroz Haračić – biografske bilješke

„Sigurno kampiranje“ – info i aktivnosti

<https://karlobag.eu/turizam-hrvatska/losinj-medu-100-najboljih-prica-odrzivog-turizma-priznanje-za-projekt-sigurno-kampiranje-u-park-sumi-cikat-mzljt>

KLJUČNE RIJEČI:

Lošinj održivi turizam Green Destinations kamp Čikat Sigurno kampiranje park-

AUTOR:

NN